

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Alberti Doctoris Magni ex Ordine Prædicatorum Episcopi Ratisponensis De Adhærendo Deo Libellvs

**Johannes <de Castello>
Albertus <Magnus>**

Antverpiae, 1621

Cap. XVIII. Quòd scire naturalia, etiam impudica, vtile sit & necessarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44148

educatur aliquid quod habet similitudinem auri, adhuc tamen non est probatum, quod propterea sit verum aurum hoc quod sic fulget. Sciant igitur Confessores qualiter informent Alchymistas, vel venditores auri Alchimici, similiter & lapidum Alchimicorum: propterea enim huic Legendæ hæc inferere placuit, ut eò certior esset quilibet quid sentire deberet de Alchymistis, quò à Doctore maiori & magis experto sententiam diffinitivam & veriorum, puta ab Alberto, audisset.

CAPVT XVIII.

Quòd scire naturalia, etiam impudica, utile sit & necessarium.

SED dum quædam in naturalibus videantur minùs pudica, stulti quidam & ignari putant huiusmodi non esse scribenda. Sed ipsorum error increpandus est per hæc quæ subiungo, ne putent talia in De animalibus & alijs Libris Theologicis ab Alberto inutiliter esse posita; cum ea scire etiam Theologis sit necessarium, tam pro fidei defensione

fensione

166 B. ALBERTI MAGNI
fensione contra perfidos, quàm etiam
pro correctione indisciplinatorum mo-
rum, & periculorum tam animæ quàm
corporis euasione. Vnde ipse Albertus
circa illum Textum, *Ecce virgo concipiet, &c.* Isaia VII. Iudæorum argumen-
ta, qui deprauare nituntur intellectum
illius Textus, dissipat naturali ratione,
quamuis carnalis videatur. Sic pariformiter in quarto Sententiarum, distin-
ctione xxxi. quasi circa finem, vbi que-
rit quando est in actu carnali vsus con-
tra naturam, vel non; & quis modus
magis & minùs contra naturam, ple-
niùs disputat rationibus naturalibus,
conuincens illos qui quandoque excu-
sare nituntur suas turpitudines, quasi
non essent adeò turpes sicut sunt. Sed
hæc omnia hîc ponere non est opus
propter verecundiam: nam ipsemet Al-
bertus in eodem loco fatetur, quòd ta-
lia sine verecundia, licet vtiliter, in dis-
putatione non possint dici: vnde cum
post proposita argumenta ad solutio-
nem venit, ita dicit ibidem ante respon-
sionem: *Dicendum primò, quòd huius-
modi turpes questiones numquam tracta-
ri deberent, nisi illa cogerent monstra, que*
his

his temporibus in confessione audiuntur.
 hæc ille. Quin rursus ibidem etiam ad
 modicum antè inuenies, An licet actum
 carnalem in matrimonio exercere tem-
 pore imprægnationis; contra illos enim
 qui dicunt quòd sic, ipse Albertus in
 contrarium disputat, naturalem assi-
 gnans rationē quare esset in periculum
 fetus, & præcipuè ante quatuor primos
 menses. Et hanc etiam rationem huic
 Operi necessarium inferere non est, sed
 Confessoribus, quibus hæc scienda
 sunt, relinquo vt inquirent. Item adhuc
 idem super Ezechielem cap. xviii. circa
 illud, *Ad mulierem menstruatam non
 accesserit*, ponit an peccatum mortale sit
 sic vel sic accedere; & distinctiones ali-
 quorum tamquam flans refutat: & qua-
 re Propheta hoc inter mortalia ponit,
 exponit; & qualiter verba Hieronymi
 & Augustini sunt intelligenda. Imò per
 scientiam naturalium, sicut ipse ibi-
 dem ponit & distinguit de triplici men-
 struo, & quòd ex duobus non fit gene-
 ratio, sed ex tertio fieri potest, sed ge-
 nerantur inde membris truncati vel
 elephantici; hæc & multa ibidem re-
 peries per ipsam quæ utilissima sunt
 scien-

scienda, licet immunda sint & carnalia. require, ibi plenius inuenies: hinc enim causa breuitatis omissa sunt. Similia autem his possem enumerare carnalia ex libro de Animalibus ipsius, per quæ Confessor multis periculis potest obuiare tam animæ quàm corporis, & ideò necessariò sunt scienda: scimus enim melius esse, turpium quæstionum nodos ad subueniendum animabus Christi Sanguine redemptis posse soluere aut reddere super huiusmodi rationes, quàm curiosis se implicare opinionibus, quæ potiùs dissensiones & scandala quàm vtilitatem pariunt, vt plerique in Theologicis facere consueuerunt doctrinis. Nam propter illarum ignorantiam vel incuriam dicitur per

Isa. 5. Dominum: Peritit populus meus, quia non habuit scientiam. Ad dirimendas

Eccli. 3. istas, ne in multis operibus eius simus curiosi, diuino admonemur oraculo: de his quia non curamus, in istis verò quia nimium insistimus, rationem sumus reddituri. Inde est quòd Frater Thomas Brabantinus, Alberti discipulus, Magistrum suum sequens, non pertimuit carnalia ponere in suo Libro de Natu-

Naturis rerum, vt subueniret periculis animarum & corporum : in hoc enim Libro idem Frater Thomas ponit totam artem obstetricandi in primo libro partiali. Vnde autem habuit idem Frater de hac arte notitiam, & quare Libro suo inseruit, & quòd pauca sunt obstetrices peritæ, suis verbis ostendit ibidem, cùm sic dicit : *Hinc sequitur de partu & arte obstetricandi. In Libro Cleopatrae, quæ se vocari voluit Medicinam Reginarum, præcepit ipsa eadem Cleopatra filia sua, ad quam Librum scripsit, vt nulli tam gloriosam rem facile credat. Primò ergo dicendum est, quæ sunt impedimenta partus. Obseruandum est quidem ipsum præcipuè, ne sit pariens verecunda, aut corpus habeat pendulū, aut nimis gracile, vel multum pingue. hæc ille: qui rursus postquam modos posuit nascendi, & obstetricandi artem ex Libro Cleopatrae prædictæ, vt met testatur, ita subiunxit, dicens: *Hæc igitur Libro nostro diligenter adiunximus propter periculum abortiuorum & ignorantiam obstetricum; & optamus quòd omnes illi qui debent consulere animalibus sub libero arbitrio positis, ijs etiam quàm maximè per hanc ar-**

H

tem

tem consulant, qui ex suo iudicio & potestate arbitrij sibi subuenire minime possunt, ut tenebras possint euadere sempiternas. Suademus ergo & volumus ut discretiores aliqua conueniant obstetrices, & alias secretius instruant, atque per eas aliqua commodius instruantur. hæc supra Thomas præfatus. Qui iterum ibidem, postquam posuit pericula in educendo puerum, ita subiungit, dicens: Sed possunt huic periculo occurrere, illæ tamen quæ peritæ sunt. sed heu! pauca inueniuntur, & ideo multi pueri abortiuntur, & non possunt nasci ad vitam, & propter hoc non renascuntur ad gloriam. Et ideo plangit Plinius: Feminis, inquit, sæpè abortum facientibus, quantum in parte hæc multo infeliciores quàm fere sumus. hæc idem Frater Thomas.

Ecce, dum in præfato Libro de Naturis rerum composito à Fratre Thoma Brabantino Alberti discipulo Ars obstetricandi ponitur, & cum idem Liber à nonnullis putatur esse Alberti, quia solent ipsum Alberti nomine intitulare; quidam ignari, vel peruersæ mentis, æmuli Ordinis Fratrum Prædicatorum, dicere solent, venerabilem Albertum

tum fuisse obstetricem, vel obstetricatorem: sic suum fortè mendacium confirmantes dicunt: Tanta scripsit de animalium generatione & secretis naturæ, atque de arte obstetricandi, necnon omnium membrorum internorum officii; quid aliud dicendum est, nisi quia obstetrix fuit in iuventute, ut harum rerum sibi experientiam vendicaret vsu continuo talis officij? Sed mentita est iniquitas sibi; fatuum enim & stultum est hoc de tanto viro æstimari. Sed isti fabulatores nobis respondeant ad hæc: Si ideò obstetrix fuit vel obstetricator, quia de secretis naturæ aliis Doctoribus copiosius scribit; unde igitur illa scientia de ignotorum animalium, & venenatorum, feraliumque bestiarum generatione, conceptione, educatione, similibusque multis, quæ utique magis occulta, & minùs benè in nostram posunt notitiam deuenire. Numquid artem obstetricandi, quoad singulas bestias, officio tali posset acquirere sibi, & alia quæ de animalium naturis conscribit? Sed numquid omnium herbarum, arborum & aromatum hic Albertus hortulanus fuit, quia naturas omnium

edocuit? Et vt omnia sub vno conclu-
dam articulo , numquid tot artium
mechanicus pronuntiandus est , quot
illarum hic Doctor scribendo enume-
rat? vtputa, lanifex, arator, agricola, ve-
nator, & nauta? nam de huiusmodi ar-
tibus Libros conscripsit. Numquid
Augustinus, Hieronymus, beatus Tho-
mas Aquinas, carnalium peccatorum
& diuersarum specierum dicendi sunt
actores, quia de immunditiis scribunt
hominum peccatorum? Minimè. sed
turpibus hominibus turpiùs loquor.
Vnde, quæso, beato Bernardo, qui tan-
tæ simplicitatis erat, vt oleum pro aqua
biberet, & sagimen sæpè comederet
pro butyro, hæc scientia de modo par-
turationis humanæ? vt diceret vtique sa-
tis grossè in Sermone de Passione Do-
mini, in hunc modum inquiring: *Vipereo
more laceramus miseras matres, mirum
quòd non laceramur & ipsi.* hæc Bernar-
dus. Nūquid & cum mulieribus affuit
quando tempus partus aduenit vt ista
addisceret, qui illas à iuuentute vt la-
trones fugere consuevit? Cessent igitur
imperiti & stulti à vanis suis cogitatio-
nibus, nec vltra superuacue loqui ad-
dant,

dant, ne fatui videantur. Hæc iam notata produnt, quare de artibus suspectis & Nigromantia notitiam habere voluit, & quàm vtiliter ipse nobis venenum & falsitates earum ostenderit. de quibus multa alia hîc possemus adducere, sed causa breuitatis sunt omissa, vt Legendam consequenter valeamus prosequi.

CAPVT XIX.

Quòd Albertus quotidie legit integrum Psalterium Dauidicum.

Eo autem tempore, vt præfatus sum, Alberto Colonia Lectore existente, postquam de Parisiis in Theologia Magister promotus venerat, doctrinarum fluente, utpote ex abundantiori fonte, in communi omnibus manabant. Non mirum, quia & ipse qui discipulis fons extitit, de fontibus Saluatoris, tamquam pelago inexhausto, copiosius replebatur: die enim ac nocte contemplationi vacans, Spiritus sancti susurratio afflatus dulciter, iugi oratione vitæ venam pulsando, aquam sapientiæ salutaris,